

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Villa Puttenberg met park

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Villa Puttenberg met park

Titel: Villa Puttenberg met park

Provincie: Vlaams-Brabant

Gemeente: Roosdaal

Deelgemeente: Pamel

Blomme, Adrien Ontwerper Janlet, Jules Ontwerper Gebroeders Michiels Uitvoerder

Bron: Schepping: 2014-12-05

Bijwerken: 2018-10-08

URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134766>

Coördinaten: Breedte: 4.08411583341

Lengte: 50.8449375302

Primaire tekst

In 1928 gebouwde kasteelvilla met park van 3 hectare, aangelegd naar ontwerp van Jules Janlet rond een gedeeltelijk bebost, grotendeels landschappelijk met slechts enkele strakke elementen (oprijlaan); fraai toegangshek.

In 1928 liet Joseph De Schepper in een bosperceel op de noordflank van de Ledeberg, naast zijn fabriek van mineraalwater 'Léberg Bronnen', een grote villa bouwen en een tuin van circa drie hectare aanleggen. De villa – door het kadaster als 'kasteel' geregistreerd – werd ontworpen door Adrien Blomme (1878-1940), een architect die zich evengoed thuis voelde in de art nouveau als in de neobarok, die modernisme verzoende met barokke gevelspitsen, ontwerper was van de eerste tuinwijk van België (de mijnwerkerscité van Winterslag) en van, onder meer, de *Cinéma Métropole* in de Nieuwstraat in Brussel. Op de Puttenberg trok hij een uitgesproken traditionalistisch register, te beginnen met de materialen (baksteen en witte zandsteen, leien). Het traditionalisme is het meest uitgesproken in de portiersloge annex garage op de hoek van de Gasthuisstraat en de Puttenbergstraat (overhoekse steunberen, portiek met dakruitertje, windwijzer in siermeedwerk, deur met geprofileerde driuplijst en negblokken).

De toegang van het domein wordt gevormd door een kleine 'lunet' of halfronde pleintje en een mooi smeedijzeren hek met een elegant art deco-motief (herhaald kromstafmotief tussen verticale spijlen), gevat tussen achthoekige pijlers met smeedijzeren lantaarns en kwartronde muurtjes met gebeeldhouwde cartouches (met onder andere de naam van het domein). De 100 meter lange, rechte oprijlaan, rond 1990 herbeplant met zwarte berk (*Betula nigra*), mondt uit bij de massieve noordoostgevel, een barokke, in- en uitgezwenkte puntgevel met uitsluitend ramen. De villa oogt het aantrekkelijkst vanuit het noordwesten: een rond torentje met kegeldak, een rondbooggalerij aan de rechterkant en met witte banden omlijste boogramen aan de linkerkant – en ook hier aan de barok ontleende elementen (cartouche en sommige vensteromlijstingen).

Langs deze zijde bevindt zich het landschappelijk gedeelte van de tuin, een naar de beboste dalbodem afhellende grasvlakte, omgeven door hoogstammige sierbeplanting en bezaaid met groepjes bomen – vaak cipresachtigen zoals sawaracipres met pluimvormig vertakte twijgen (*Chamaecyparis pisifera* 'Plumosa'), Virginische jeneverbes (*Juniperus virginiana*), coloradozilverspar (*Abies concolor*), weymouthden (*Pinus strobus*), Corsicaanse den (*Pinus nigra* subsp. *laricio*) en – minder courant – balsemzilverspar (*Abies balsamea*), oosterse levensboom (*Thuja orientalis*) en witbonte thujopsis (*Thujaopsis dolobrata* 'Variegata'). Het tuinontwerp werd toevertrouwd aan Jules Janlet en uitgevoerd door de firma Michiels uit Scherpenheuvel. Jules Gustave Janlet (1880-1973), bekend van onder meer zijn (nu verdwenen) 'Jardin français' te Heks en de rozentuin bij het kasteel van Laken en insteller van de 'Prix Jules Janlet' voor tuin- en landschapsarchitecten bij de

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Villa Puttenberg met park

landbouwfaculteit van Gembloux, mag beschouwd worden als een late adept van de 'style Duchêne', de revival van de regelmatig-geometrische, 'Franse' tuinstijl aan het einde van de 19de eeuw, belichaamd in het werk van de Franse tuinarchitecten vader (Henri) en zoon (Achille) Duchêne, met wie hij trouwens zou hebben samengewerkt.

De vraag is in hoever het door Janlet uitgetekende plan nog in de huidige toestand afleesbaar is, of in hoever het werd uitgevoerd. Afgezien van de rechte oprijlaan en een met rododendron en taxus ingeklede trappenpartij links van de oprijlaan zijn er geen strakke, geometrische, architecturale structuren aanwezig. Het landschappelijke overheerst, niet alleen op de glooiing ten noordwesten van het kasteel, maar ook op het steile, beboste talud – vooral beuk (*Fagus sylvatica*) – aan de andere zijde, waar de genoemde trap naar een wandelweg leidt, een soort van 'corniche', met boeiende uitzichten op het park en de villa.

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2005

Titel Text: Park van Puttenberg

Grafische documenten



Puttenberg te Roosdaal (Pamel) (Deneef, Roger, 01-01-2001, ©Vlaamse Gemeenschap)

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Villa Puttenberg met park



Park van Puttenberg te Roosdaal (Pamel) (Deneef, Roger, 01-01-2001, ©Vlaamse Gemeenschap)



De landschappelijke beplanting, vaak cipresachtigen, op de glooiing ten noordwesten van de in 1928 gebouwde kasteelvilla (Deneef, Roger, 01-01-2001, ©Vlaamse Gemeenschap)



Het toegangshek van het domein Puttenberg te Pamel. (Deneef, Roger, 01-01-2005, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oude kadastrale legger 212A Pamel art. 4068 nrs. 3, 24 en 25.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Pamel 1929/27.

DUCHÊNE M. e.a., *Architectes-paysagistes 1841-1947. Le style Duchêne*, Editions du Labyrinthe.

JELLICOE G. e.a., *The Oxford companion to gardens*, Oxford, New-York, Oxford University Press, 1986, p. 204-205.

VAN LOO A. (red.), *Repertorium van de architectuur in België van 1830 tot heden*, Antwerpen, Mercatorfonds, 2003, p. 156-157.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121508>

Beknopte karakterisering

Datering: interbellum

Typologie: bomengroepen, hekken, private parken, tuin- en parkbeplantingen, villa's (bouwkundig erfgoed)